

DIMOSIES-SYMVASEIS.GR

Άρθρο 157 Βλάβες στα έργα – Αποζημιώσεις
ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Ν.4782/2021
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4412/2016 ΜΕ ΤΟΝ Ν. 4782/2021

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός, MSc ΕΜΠ, ΥΔ ΠΑΔ

Συγγραφέας Τεχνικής Νομοθεσίας & Διαχείρισης Έργων

Εισηγητής Ν.4412/2016 ΕΚΔΔΑ, ΠΑΔΑ, ΕΜΔΥΔΑΣ, ΜΟΔΑΕ

- <http://dimosies-symvaseis.gr/>

Έναρξη ισχύος

ΑΠΟ την 1η.9.2021

- σύμφωνα με το άρθρο 142 παρ.1β του Ν. 4782/2021

Καταλαμβάνει διαγωνισμούς

Που προκηρύχθηκαν μετά την 1.9.2021.

- σύμφωνα δε με το άρθρο 140 παρ.5 Ν. 4782/2021

Άρθρο 157 (Αιτ. Έκθ.)

- Καθιερώνονται τα όρια της έκτασης της ευθύνης του Αναδόχου για βλάβες που επέρχονται στο Έργο στις διάφορες φάσεις του Έργου και μέχρι την παραλαβή αυτού.
- Καθορίζονται οι προθεσμίες εντός των οποίων ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει δήλωση περί των βλαβών, καθώς και η διαδικασία επιβεβαίωσης του περιεχομένου της δήλωσης μέσω αυτοψίας.
- Καθιερώνεται υποχρέωσή του Επιβλέποντος να υποβάλλει έκθεση επί των διαπιστώσεων της αυτοψίας και εν συνεχεία η ΔΥ εκδίδει εκτελεστή πράξη με την οποία αποδέχεται, τροποποιεί ή απορρίπτει την υποβληθείσα Έκθεση

Άρθρο 157 (συν.) (Αιτ. Έκθ.)

- Υποχρέωση του Αναδόχου να εκτελέσει τις εργασίες αποκατάστασης σύμφωνα με την Απόφαση της ΔΥ , και
- Δυνατότητα της ΔΥ σε περίπτωση αδράνειας του Αναδόχου να προβεί σε αποκατάσταση με οιονδήποτε προσφερότερο τρόπο
- Διαδικασία αποκατάστασης των βλαβών σε Έργα που έχουν παραδοθεί σε χρήση αλλά δεν έχει χωρίσει η παραλαβή τους

Ευθύνες Αναδόχου

- **Για βλάβες από οποιαδήποτε αιτία,**

- Μέχρι την παραλαβή ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου

εκτός αν αυτές

1. οφείλονται σε υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής του έργου ή
2. αν προβλέπεται διαφορετικά στη σύμβαση.

Βαρύνουν τον Κτ'Ε

➤ *Οι βλάβες, κλοπές ή βανδαλισμοί από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου,,*

➤ Αν το έργο ή τμήμα αυτού παραδοθεί για χρήση πριν από την παραλαβή,

εκτός αν άλλως ορίζεται στη σύμβαση.

Ποιότητα Έργων – Υποχρεώσεις Αναδόχου (2/3)

- Κατ' εξαίρεση για βλάβες του έργου ή των μόνιμων εγκαταστάσεων του αναδόχου στον τόπο των έργων που προέρχονται **από ανωτέρα βία**, αναγνωρίζεται στον ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία,
 - το ποσό της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

Ποιότητα Έργων – Υποχρεώσεις Αναδόχου (3/3)

- 2. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διορθώσει μέσα σε οριζόμενη από τον φορέα κατασκευής εύλογη προθεσμία τα ελαττώματα του έργου, που διαπιστώνονται κατά τη διάρκεια της κατασκευής και μέχρι την παραλαβή.
- Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο φορέας κατασκευής του έργου μπορεί να εκτελέσει τη διόρθωση σε βάρος του αναδόχου με οποιονδήποτε τρόπο, με την επιφύλαξη πάντοτε του δικαιώματός του να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.
- Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η διόρθωσή του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες, γίνεται σχετική μείωση του εργολαβικού ανταλλάγματος.

Βλάβες στα έργα

- 3. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά αποζημίωση από τον κύριο του έργου
 - για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στα έργα,
 - για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και
 - γενικά για οποιαδήποτε ζημία που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή
 - σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία,
- εκτός από τις περιπτώσεις υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής του έργου ή ανωτέρας βίας, σύμφωνα με την παρ. 1.
- Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν **με δικές του δαπάνες**.

Βλάβες από ανωτέρα βία

➤ 4. Για να αναγνωρισθεί η αποζημίωση των βλαβών που προξενήθηκαν από ανωτέρα βία ο ανάδοχος πρέπει να δηλώσει γραπτώς στη ΔΥ,

➤ το είδος και την έκταση των βλαβών, καθώς

➤ και τη δαπάνη για την επανόρθωσή της κατά το μέτρο που μπορεί αυτή να εκτιμηθεί.

• Η δήλωση περιλαμβάνει επίσης υποχρεωτικά

➤ περιγραφή της αιτίας των βλαβών, που χαρακτηρίζεται ως ανωτέρα βία και

➤ αίτημα αποζημίωσης για αποκατάστασή τους.

Τροποποιήσεις (Α')

	Δήλωση για εν εξελίξει Έργα	Δήλωση για περαιωμένα έργα
Προτέρα διάταξη	Εφόσον ο ανάδοχος διαπιστώσει βλάβες στο έργο, ενημερώνει τη ΔΥ σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επέλευση της βλάβης	20 μέρες
Νέα διάταξη	Συντόμευση του εν λόγω χρόνου κατά το ήμισυ δηλαδή σε πέντε (5) ημέρες	10 μέρες

Τροποποιήσεις (Β')

	Σε αυτοψία προβαίνει	Διοικητική Πράξη / Χρόνος
Προτέρα διάταξη	Επιτροπή που συγκροτείται από υπαλλήλους της ΑΑ	Πρωτόκολλο διαπίστωσης βλαβών, μέσα σε 10 ημέρες
Πλέον	Επιβλέπων	Έκθεση μέσα σε 10 ημέρες

Περιεχόμενο έκθεσης (παρ. 5)

- Στην έκθεση εκτίθενται
 - τα αίτια που συνιστούν την ανωτέρα βία,
 - ο χρόνος και οι ειδικές συνθήκες από τις οποίες επήλθαν οι βλάβες,

με περιγραφή όλων των στοιχείων που έχουν εξακριβωθεί.

- Εφόσον η βλάβη αποδίδεται σε ανωτέρα βία, εξετάζεται επίσης
 - η ύπαρξη ευθύνης του αναδόχου προς αποφυγή ή μετριασμό της βλάβης,
 - προσδιορίζονται με λεπτομέρεια το είδος και η έκταση των βλαβών και
 - προτείνονται ο τρόπος και η δαπάνη που απαιτείται για την επανόρθωσή τους.

Διαδικασία Κοινοποίησης Έκθεσης (παρ. 5)

- Η έκθεση κοινοποιείται από τη ΔΥ στον ανάδοχο ο οποίος, σε διάστημα έως τρεις (3) ημέρες από την κοινοποίησή της, οφείλει να δηλώσει εάν συμφωνεί ή όχι με το περιεχόμενο αυτής
- Η ΔΥ εντός 10 ημερών θα εκδώσει απόφαση έγκρισης της έκθεσης, με ή χωρίς τροποποιήσεις/διορθώσεις ή και απόρριψής της εν μέρει ή και στο σύνολο
- Κατά της προαναφερθείσας απόφασης, ο ανάδοχος δύναται να υποβάλλει ένσταση, εφόσον φυσικά έχει δηλώσει διαφωνία επί της συνταχθείσας έκθεσης αυτοψίας

Παρ. 6 & 7

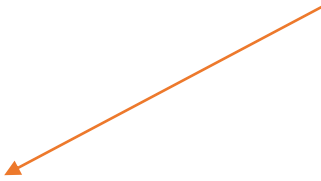
Ένσταση

- 6. Κατά της απόφασης της παρ. 5 επιτρέπεται ένσταση κατ' άρθρο 174.
- Η ένσταση είναι **απαράδεκτη**, εφόσον
 - η απόφαση υιοθετεί την έκθεση και
 - αυτή έγινε δεκτή από τον ανάδοχο χωρίς καμιά επιφύλαξη.

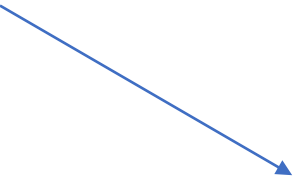
Προσδιορισμός Αποζημίωσης

- 7. Η αποζημίωση προσδιορίζεται πάντοτε με βάση τους συμβατικούς όρους και τιμές.
- Όταν η αποκατάσταση των βλαβών διατάσσεται αφού τελειώσει το έργο και έχουν απομακρυνθεί οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις του αναδόχου,
 - κανονίζονται εύλογες τιμές μονάδας για την εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης ή
 - εκτελούνται απολογιστικά.

Τονίζεται ο επείγον χαρακτήρας της ανάγκης αποκατάστασης των βλαβών (παρ.8)

- Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει άμεσα τις εργασίες που έχουν διαταχθεί για την αποκατάσταση της βλάβης

- χωρίς να δίδεται ούτε τώρα κάποιο χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να ξεκινήσουν οι εργασίες αποκατάστασης

Επείγον χαρακτήρας της αποκατάστασης (παρ.8)

- Αν από τις βλάβες που προξενήθηκαν στα έργα
 - ✓ δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή
 - ✓ για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή
 - ✓ περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων,

ο προϊστάμενος της ΔΥ

- μπορεί να εγκρίνει την κατασκευή αναγκαίων επειγόντων έργων, στο μέτρο του δυνατού,
- έστω και αν αυτά δεν αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης που συνάφθηκε με τον ανάδοχο.

- Η διαταγή γι' αυτά μνημονεύει απαραίτητα τις διατάξεις της παρούσας και κοινοποιείται στην ΠΑ

- Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί στην κατασκευή των διατασσόμενων εργασιών χωρίς χρονοτριβή, διαθέτοντας γι' αυτό όλο το δυναμικό της οργάνωσής του.

Καταλογισμός σε βάρος του αναδόχου (παρ.8)

- Η ΔΥ μπορεί, αν διαπιστώσει αδυναμία του αναδόχου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων, να εγκρίνει την κατασκευή μέρους ή και του συνόλου των διατασσόμενων εργασιών με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο.
- Όλες οι δαπάνες για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών καταβάλλονται από τις πιστώσεις που διατίθενται για την κατασκευή του έργου και βαρύνουν τελικά τον κύριο του έργου, εκτός αν με την απόφαση της ΔΥ καταλογισθεί η δαπάνη συνολικά ή μερικά σε βάρος του αναδόχου, ως υπαιτίου για τη βλάβη που προξενήθηκε στα έργα.

Παρ. 9 - 11

- 9. Η εκτέλεση των εργασιών για την αποκατάσταση των βλαβών από ανωτέρα βία μπορεί να δικαιολογήσει παράταση των προθεσμιών εκτέλεσης των εργασιών για εύλογο χρονικό διάστημα.
- 10. Η διαδικασία των παρ. 5 έως 7 εφαρμόζεται ανάλογα και για τον καθορισμό της αποζημίωσης του αναδόχου για εργασίες αποκατάστασης ή πρόληψης κινδύνων σε έργα που εκτελέσθηκαν, καθώς και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι βλάβες οφείλονται σε υπαιτιότητα του κυρίου του έργου ή σε άλλη αιτία που εξαιρείται από την ευθύνη του αναδόχου καθώς και οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας.
- 11. Εργασίες για αποκατάσταση βλαβών, οι οποίες οφείλονται σε χρήση έργου, που παραδόθηκε σε χρήση πριν από την παραλαβή του κατά τις διατάξεις του παρόντος, εκτελούνται μόνο μετά από έγγραφη εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η εντολή αυτή κοινοποιείται απαραίτητα στην Προϊσταμένη Αρχή. Για τη διαπίστωση της εκτέλεσης των εργασιών αυτών συντάσσεται πρωτόκολλο μεταξύ του προϊσταμένου της διευθύνουσας

A-45 ΕΑΑΔΗΣΥ

Επί της αυτοψίας

Επί των ανελαστικών προθεσμιών

➤ απαιτείται η διατήρηση ως μηχανισμού ελέγχου της τριμελούς επιτροπής, ως δικλείδας ασφάλειας για τη διασφάλιση αποτροπής τυχόν φαινομένων συμπαιγνίας ή άλλων μορφών διαφθοράς μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών και όχι της απαλοιφής της

➤ εφόσον (δυνάμει των νέων διατάξεων των άρθρων 136 και 136^A), η άσκηση της επίβλεψης είναι δυνατή πλέον και από ιδιωτικούς φορείς οι οποίοι αμείβονται από τον ανάδοχο του έργου,

- τέτοια ζητήματα δεν θα έπρεπε να αποτελούν ρυθμίσεις του νόμου, αλλά να αποτελούν περιεχόμενο κατευθυντήριων οδηγιών ή υποδειγμάτων εγγράφων, ώστε οι ΑΑ να προσαρμόζουν τους όρους των εγγράφων της σύμβασης ανάλογα με το αντικείμενο και την πολυπλοκότητα της σύμβασης

Γνωμοδοτήσεις περί ανώτερης βίας

Γνωμ/ση 191/2018 ΝΣΚ

➤ Οι αναφερόμενες στο ερώτημα συμβάσεις έργου που είναι συμβάσεις παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, ουδέποτε εκτελέστηκαν λόγω ανώτερης βίας, που διήρκησε αν όχι στο σύνολο του χρόνου εκτέλεσής τους στο συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος του χρόνου αυτού, γεγονός το οποίο απαλλάσσει το Ελληνικό Δημόσιο ως εργοδότη (ΥΠ.Π.Ε.Θ. - Ι.Ε.Π.) από τη καταβολή οιασδήποτε αμοιβής υπέρ των εργολάβων, κατά τα άρθρα 380, 656 και 681 Α.Κ.

Γνωμ/ση 97/1989 ΝΣΚ

- Δημόσια έργα. Φύση προθεσμίας που τάσσεται για την αυτοψία ζημιών από ανώτερη βία. Επιβολή έκπτωσης στις τιμές μονάδας νέων εργασιών που συντάσσονται με πραγματικά στοιχεία κόστους.
- α) Οι προθεσμίες που τάσσονται για την αυτοψία των ζημιών που προκλήθηκαν από ανώτερη βία σε δημόσιο έργο, στη διευθύνουσα υπηρεσία και την υποβολή του πορίσματος από την ειδική επιτροπή, είναι ενδεικτικές και όχι ανατρεπτικές.
.....